

”Baby, jag en G, vilken heartbroke?”

Kodväxling i C.Gambinos rap-lyrik

Ville Ylänen

Kandidatavhandling

Nordiska språk

Institutionen för språk- och översättningsvetenskap

Humanistiska fakulteten

Åbo universitet

April 2026

Turun yliopiston laatujärjestelmän mukaisesti tämän julkaisun alkuperäisyys on tarkastettu

Turnitin OriginalityCheck -järjestelmällä

Kandidatavhandling

Kandidatexamen i humanistiska vetenskaper, nordiska språk

Ville Ylänen

”Baby, jag en G, vilken heartbroke?” : Kodväxling i C.Gambinos rap-lyrik

26 s.

Denna kandidatavhandling handlar om kodväxling i C.Gambinos rap-lyrik. Materialet omfattar albumet *Sin City* (2022) som består av 11 låtar. Syftet med avhandlingen är att analysera kodväxling i C.Gambinos rap-lyrik både språkligt och innehållsligt.

Jag ställer fem forskningsfrågor av vilka de tre första är språkrelaterade och de två sista innehållsliga. Språkligt är jag intresserad av kodväxlingens förekomst, språkliga typer (inkl. språktillhörighet), frekventa uttryck och syntaktiska funktion. Innehållsligt är jag intresserad av kodväxlingssekvensernas temaområden och eventuella tematiska skillnader mellan låtarna.

Jag använder både kvantitativa och kvalitativa metoder i denna avhandling – den språkliga analysen är kvantitativ medan den innehållsliga analysen innehåller även kvalitativ tolkning. Angreppssättet är både induktivt och deduktivt. I den språkliga analysen är angreppssättet främst induktivt. Den innehållsliga analysen är däremot deduktiv – den baserar sig på en temauppdelning av rapmusik (Westinen 2014:59) samt på forskning om subgenren *gangsterrap* (se t.ex. Kubrin 2005; Söderman 2025).

Den språkliga analysen visar att kodväxlingen förekommer rikligt i lyriken men det finns dock variation mellan låtarna. Kodväxlingssekvenserna är oftast enstaka engelska ord (*baby* var det mest frekventa uttrycket) men det förekommer även andra språk (som arabiska) och andra språkliga typer (dvs. fraser och satser). Syntaktiskt är sekvenserna oftast placerade inom den svenska meningen men det förekommer även sådana fall där sekvenserna är utanför den svenska meningen eller att hela meningen (versraden) är på ett främmande språk.

Den innehållsliga analysen visar att kodväxlingssekvenserna representerar flera olika temaområden. Mer allmänna teman är dominerande men det förekommer även sådana teman som vanliga i subgenren *gangsterrap* – till exempel *våld*. Den tematiska skillnaden mellan låtarna är den att *gangsterrappens* teman – speciellt *våld* – nästan enbart förekommer i de låtar som innehåller mer kodväxling.

Nyckelord: kodväxling, rap, rap-lyrik, gangsterrap, tematik

Innehåll

1	Inledning	4
1.1	Syfte	4
1.2	Material och metod	5
1.3	Användning av AI	6
1.4	Avhandlingens disposition	6
2	Teoretisk bakgrund	8
2.1	Kodväxling	8
2.2	Rapmusik	9
2.3	Tidigare studier	10
3	Analys	11
3.1	Kodväxlingens förekomst	11
3.2	Typ av språklig sekvens, språktillhörighet och frekventa uttryck	13
3.3	Syntaktisk funktion	16
3.4	Kodväxlingssekvensernas temaområden	17
3.5	Tematiska skillnader mellan låtarna	19
4	Sammanfattning och diskussion	22
	Källförteckning	24

1 Inledning

Kodväxling är ett språkligt fenomen där talaren använder flera språk i en och samma talsituation (Norrby & Håkansson 2010:226). Kodväxling är ett allmänt fenomen hos tvåspråkiga personer men det förekommer också i andra sammanhang – till exempel i rapmusik.

Rapmusik, även kallad hiphop, är en musikgenre som härstammar ursprungligen från 1970-talets USA (Britannica 2025). Typiskt för rapmusik är rytmiskt tal och rimmande låttexter. Rapmusik är en populär musikgenre i Sverige och speciellt subgenren *gangsterrap* har blivit mer populär under de senaste åren. I gangsterrap behandlar man ämnen som hör ihop med kriminalitet, till exempel vapen, våld och droger. Kända svenska gangsterrappare är till exempel *C.Gambino*, *Einár* och *Yasin*.

Sverige är ett multikulturellt land där flera språk talas – och blandas. Detta märks också i dagens rapmusik i Sverige. Flera svenska artister – till exempel *C.Gambino* – har utländsk bakgrund. Detta syns ofta i deras produktioner i form av kodväxling. En artist kan till exempel använda sitt modersmål i sina låtar tillsammans med svenska. Nuförtiden har också engelskan allt större roll i rap-lyriken.

Denna uppsats handlar om kodväxling i *C.Gambinos* rap-lyrik. *Karar Ramadan* (den 4 april 1998 – den 4 juni 2024), känd under artistnamnet *C.Gambino*, var en svensk gangsterrappare (Allmusic.com u.å.; Aftonbladet.se 2025). Han publicerade totalt två album, tre Ep-skivor samt flera populära singlar (Spotify.com u.å.). År 2024 vann han priset *Årets hiphop* i Sverige (Grammis u.å.).

1.1 Syfte

Syftet med denna kandidatavhandling är att analysera kodväxling i *C.Gambinos* rap-lyrik – både språkligt och innehållsligt. Rent språkligt vill jag analysera i vilken utsträckning kodväxling förekommer och ta reda på vilka främmande ord eller uttryck *C.Gambino* använder i sin lyrik. Jag vill även analysera kodväxlingens syntaktiska funktion. Innehållsligt vill jag belysa kodväxlingens temaområden. Jag antar att antalet kodväxlingar varierar allt efter låten. Därför vill jag också jämföra låtarna med varandra och ta reda på om det finns variation i tematik. Utifrån mitt syfte har jag formulerat följande forskningsfrågor som jag försöker besvara i den analyserande delen av avhandlingen:

- I vilken utsträckning förekommer kodväxling i låtarna på albumet *Sin City* av C.Gambino?
- Vilka typer av uttryck är det fråga om och vilka uttryck förekommer frekvent?
- Vilken syntaktisk funktion har de kodväxlade sekvenserna?
- Vilka temaområden representerar sekvenserna?
- Hur skiljer sig tematiken i de låtar som har mer kodväxling från dem som har mindre eller ingen kodväxling alls?

Som det framkommer, är mitt mål att göra en relativt omfattande analys av fenomenet. Den språkliga analysen, dvs. de tre första forskningsfrågorna, innebär en granskning av det konkreta språkliga materialet. Den innehållsliga analysen, dvs. de två sista forskningsfrågorna, kräver däremot en tolkning av det språkliga materialet och är därmed mera abstrakt. I det följande delkapitlet berättar jag hur arbetet i praktiken kommer att genomföras.

1.2 Material och metod

Materialet i denna avhandling består av C.Gambinos låttexter och de har hämtats ur streamingtjänsten *Spotify* (ljudkälla) samt musikwebbplatsen *Genius.com* (textkälla). Materialet omfattar albumet *Sin City* (2022) och består av sammanlagt 11 låtar som alla är skrivna av C. Gambino (Tidal u.å.). Jag valde ett album eftersom det bildar en helhet som är sammansatt av själva artisten och inte beroende av lyssnaren. Olika topplistor – som jag också övervägde som utgångspunkt för valet av låtar – är beroende av lyssnare och förändras över tid. Därför framstår låtarna på ett utgivet album som ett mer motiverat studieobjekt. Ett album är dessutom tillräckligt omfattande för att få en rättvisande bild av kodväxlingen och utifrån en helhet är det lättare att undersöka de enskilda fallen med fenomenet kodväxling.

Jag har matat in materialet i en Excel-fil och det blev totalt 535 *versrader*. Eva Lilja (2006:322; 2008:10) definierar att en versrad – som i verslära kan också kallas bara *vers* – är en rad i lyriken och längden av den bestäms av själva skribenten (jfr *en prosarad*: längden bestäms inte av skribenten). En versrad formar alltså en helhet som har egen betydelse (Lilja 2006:322).

Jag har markerat och registrerat alla de fall i versraderna som kan klassificeras som kodväxling. Jag använder begreppet *kodväxlingssekvens* som övergripande term för både enstaka ord

och längre helheter. Vidare har jag registrerat viktiga uppgifter om kodväxlingssekvenserna. Dessa är *typ av språklig sekvens* (ord, fras eller sats), *språktillhörighet* (till exempel engelska), *syntaktisk funktion* (meningsextern, meningsintern eller självständig) och *sekvensens temaområde* (till exempel 'våld').

Jag kommer att arbeta med både kvantitativa och kvalitativa metoder i denna avhandling. Kvantitativa metoder använder jag i den språkliga analysen när jag redogör för förekomsten av kodväxling och räknar upp de främmande ord och uttryck som C.Gambino använder i sin rap-lyrik. Kvalitativa metoder använder jag när jag innehållsligt analyserar kodväxlingen i C.Gambinos rap-lyrik. Jag kommer att arbeta deduktivt vid den kvalitativa analysen av materialet medan den kvantitativa analysen främst sker induktivt.

Att ha bara ett album som material har sina möjligheter och begränsningar. Ett album är bra eftersom det möjliggör en djupare innehållslig analys av fenomenet i materialet. Den största begränsningen är att albumet kanske inte ger en heltäckande bild av kodväxlingen i all C.Gambinos rap-lyrik. Det ger dock en inblick i hur kodväxling kan se ut i dagens rapmusik.

1.3 Användning av AI

I denna avhandling har AI använts som hjälpmedel vid idékläckning och litteratursökning.

Före den egentliga skrivprocessen frågade jag AI om den kunde ge mig idéer till min kandidatuppsats. Jag förklarade för AI att jag är intresserad av svensk rapmusik och skulle vilja hitta ett ämne som har med rapmusik att göra. AI gav mig olika ämnesförslag som handlar om rapmusik. Ett förslag var flerspråkighet i rapmusik och jag valde detta. Sedan avgränsade jag själv ämnet till kodväxling och vidare till kodväxling i C.Gambinos rap-lyrik.

I början av skrivprocessen försökte jag att använda AI som hjälpmedel vid litteratursökning, men AI gav inte några relevanta svar. Jag har använt AI-applikationen *ChatGPT*.

Jag har inte använt AI-genererat innehåll som referensmaterial eller låtit AI producera text åt mig.

1.4 Avhandlingens disposition

Avhandlingen är uppbyggd på följande sätt. Efter detta inledande kapitel presenterar jag den teoretiska grunden för min undersökning samt tidigare forskning om ämnesområdet i kapitel 2. I kapitel 3 presenterar jag min analys och besvarar mina forskningsfrågor i delkapitlen.

Kapitel 4 är sammanfattningen där jag summerar det viktigaste om min undersökning och analys.

2 Teoretisk bakgrund

I detta kapitel presenterar jag den teoretiska grunden för min undersökning, redogör för de centrala begreppen i arbetet samt ger en överblick över de tidigare empiriska studier inom området som jag har använt i arbetet. Denna avhandling bygger på teorier om kodväxling och rapmusik och dessa två behandlas i delkapitlen 2.1 respektive 2.2. I delkapitlet 2.3 presenterar jag några empiriska studier om kodväxling och rapmusik.

2.1 Kodväxling

Kodväxling är ett språkligt fenomen där talaren använder flera språk i en och samma talsituation (Norrby & Håkansson 2010:226). Kodväxling har sedan 1970-talet varit en del av tvåspråkighetsforskning och nuförtiden är den ett centralt ämne inom tvåspråkighetsforskning (Nguyen 2015:1). Kodväxling är alltså ett vanligt fenomen hos tvåspråkiga personer. Världen är dock flerspråkig och därför förekommer kodväxling i flera olika sammanhang. Nuförtiden är det till exempel vanligt att man använder engelska ord eller uttryck i talspråk.

När begreppet kodväxling definieras, är det först viktigt att skilja åt två olika begrepp: *lån* och *kodväxling*. Forskarna har dock haft olika sätt att åtskilja dessa begrepp (Mickwitz 2010:46). Ett sätt att använda begreppen är att inte göra någon skillnad mellan dem (Norrby & Håkansson 2010:227). Detta betyder alltså att alla främmande ord och uttryck som förekommer i ett samtal är kodväxling. I denna avhandling utgår jag från denna definition, dock med några undantag: sådana lånord som finns i SAOL eller SO (till exempel 'cash') definierar jag inte som kodväxling i denna avhandling. Även egennamn och produktnamn är sådana som jag inte definierar som kodväxling eftersom dessa ord redan är inkorporerade i svenskan.

Kodväxlingens struktur varierar (Norrby & Håkansson 2010:227). Detta betyder att kodväxlingssekvenserna syntaktiskt kan vara en del av den svenska meningen på flera olika sätt. Norrby & Håkansson (2010:227) presenterar två olika begrepp: *meningsextern* och *meningsintern* kodväxling. Meningsextern kodväxling betyder att kodväxlingssekvensen är utanför den svenska meningen (exempel från materialet: *Many men, de vill döda mig*). Meningsintern kodväxling betyder däremot att kodväxlingssekvensen är inom den svenska meningen (exempel från materialet: *Jag har killers i min liga*). Utöver dessa begrepp använder jag också begreppet *självständig*. Begreppet självständig använder jag i sådana fall där hela meningen är på ett främmande språk – då är det inte egentligen fråga om kodväxling på meningsnivån.

2.2 Rapmusik

Rapmusik är en musikgenre som växte fram i New York på 1970-talet som en del av hiphop-kulturens uppkomst (Lee 2025:108). I dag är den en av de populäraste musikgenrerna i världen (Åberg & Westinen 2025:2). I denna avhandling ligger fokus främst på subgenren gangsterrap som har blivit ett omdiskuterat ämne i Sverige under de senaste åren (Söderman & Söderman 2024:321).

Gangsterrap växte fram i USA på 1990-talet när rappare, som ofta själv var kriminella, började rappa om det kriminella livet (Kubrin 2005:361). Även den svenska gangsterrappen har en koppling till det riktiga kriminella livet (Söderman & Söderman 2024:325). Ett exempel på detta är faktumet att två kända svenska rappare – Einár och C.Gambino – blev mördade och att dessa fall möjligen har en koppling till kriminella nätverk (Aftonbladet 2025, TV4 Nyheter 2023).

Det går inte att bevisa att alla gangsterrappare är kriminella, men subgenrens musik handlar i alla fall om det kriminella livet. Det finns inte någon färdig temauppdelning av gangsterrap som kunde användas i denna avhandling men några teman återkommer i forskning. Kanske det centralaste temat som förekommer är *våld* (Kubrin 2005; Sanders 2019; Söderman 2025). Andra teman är bland annat *maskulinitet* (Kubrin 2005; Söderman 2025) och *droger* (Sanders 2019).

De teman som tas upp i gangsterrap förekommer ofta också i ”vanlig” rapmusik. Olagligheter – som våld och droger är – är nämligen ett tema som förekommer i hela genren (Kubrin 2005:361; Westinen 2014:59). Elina Westinen (2014:59) har gjort en temauppdelning av finsk rapmusik som innehåller tre huvudteman: 1) *ha kul/njuta av livet* (”having fun/enjoying life”), 2) *samhällelig kritik och problem* (”societal critique and issues”, 3) *hem, kärlek och livet* (”home, love and life”) [mina översättningar]. Utöver huvudteman innehåller Westinens temauppdelning även flera kategorier och ämnen.

Även om de ovannämnda teman gäller särskilt finsk rapmusik – och ”vanlig” rapmusik – kan de anpassas också till den svenska gangsterrappens kontext. Rappare kan nämligen blanda genrer (Kubrin 2005:367). Det är alltså möjligt, och även sannolikt, att C.Gambinos album *Sin City* är en blandning av olika genrer och teman – och inte enbart gangsterrap med fokus på våld och droger.

2.3 Tidigare studier

Kodväxling har traditionellt studerats med fokus på den kodväxling som förekommer hos tvåspråkiga personer, till exempel vid språkinlärning (se t.ex. Weckström 2018). När världen har blivit alltmer flerspråkig är det vanligt att kodväxling förekommer också i andra sammanhang. Därför studeras fenomenet också från andra infallsvinklar och en av dessa är kodväxling i populärkultur – till exempel i musik och tv-serier.

Kodväxling i rapmusik är det specifika ämnet i denna avhandling och det finns till exempel examensarbeten inom samma ämnesområde. Anna Nilsson (2011) har skrivit en studentuppsats (kandidatnivå) om kodväxling i svenska raptexter. I sin studie analyserar Nilsson 30 olika raptexter och gör en lista på 10 vanligaste engelska uttryck. Resultaten visar att engelska uttryck, till exempel *fuck* och *baby*, förekommer rikligt i lyriken. Jag kommer att jämföra mina resultat med Nilssons resultat. Det är till exempel intressant att ta reda på om samma uttryck förekommer i mitt material. Även tidsperspektivet är intressant: Nilssons studie är från 2011 och mitt material har publicerats 2022.

Även Per Axel Oknemark (2020) har skrivit en uppsats (kandidatnivå) om engelska i svenska raptexter. I sin studie analyserar och jämför Oknemark raptexter från två olika tidsperioder (1999–2003 och 2016–2020). Studien fokuserar på kodväxlingens grammatiska struktur, men frekventa uttryck har också en roll i analysen. Jag kommer att jämföra mina resultat med Oknemarks resultat med fokus på den senare tidsperioden.

De ovannämnda uppsatserna studerar kodväxling från en språklig synvinkel och är delvis jämförbara med mina språkrelaterade forskningsfrågor. Det var däremot lite svårt att hitta relevanta studier som jag skulle kunna använda i den innehållsliga analysen. Teodora Saveska (2023) har skrivit en magisteravhandling om svenska gangsterrappens tematik. Enligt resultatet är bland annat *kriminalitet*, *våld* och *droger* sådana teman som tas upp i den svenska gangsterrappen. Jag kommer att använda Saveskas resultat – utöver de saker som presenterades i delkapitlet 2.2 – som stöd i min innehållsliga analys.

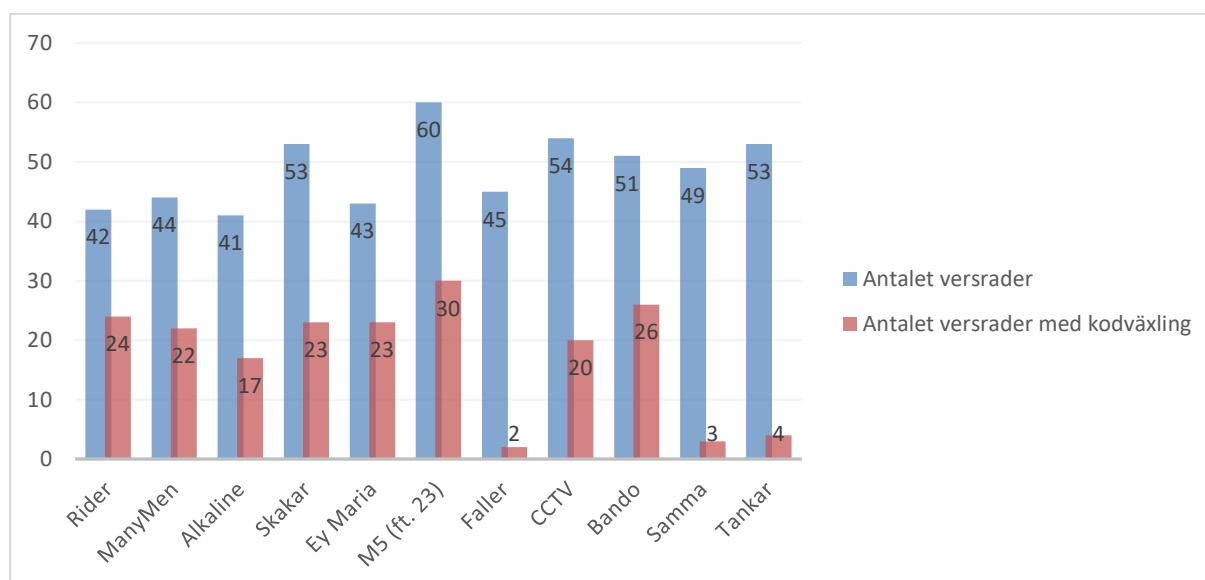
3 Analys

I detta kapitel kommer jag att presentera min analys samt svara på mina fem forskningsfrågor. Forskningsfrågorna tas upp i delkapitlen 3.1–3.5 och behandlas i samma ordning som de ställdes i inledningskapitlet.

3.1 Kodväxlingens förekomst

I detta delkapitel presenterar jag min analys om kodväxlingens förekomst. Albumet *Sin City* består totalt av 11 låtar och 535 versrader. Totalt 194 versrader innehåller kodväxling och den är fördelad så att varje enskild låt innehåller kodväxling. Det finns dock variation i vilken utsträckning det förekommer kodväxling i de olika låtarna.

Figur 1. Kodväxlingens förekomst på albumet *Sin City*

Figur 1 ger en kvantitativ översikt av kodväxlingens förekomst. Figuren visar det totala antalet versrader per låt samt antalet versrader med kodväxling per låt. Låtarna står i den ordning som de är på albumet.

Tabell 1. Andel kodväxlade versrader per låt

Låt	Antal versrader	Antal versrader med kodväxling	Andel rader med kodväxling
Rider	42	24	57,1
ManyMen	44	22	50
Alkaline	41	17	41,5
Skakar	53	23	43,4
Ey Maria	43	23	53,5
M5	60	30	50
Faller	45	2	4,4*
CCTV	54	20	37
Bando	51	26	51
Samma	49	3	6,1*
Tankar	53	4	7,5*

*De tre låtar som innehåller procentuellt sett minst kodväxling

Tabell 1 visar att kodväxling förekommer ganska rikligt i åtta låtar medan tre låtar innehåller betydligt mindre kodväxling (markerade med röd skuggning). En versrad med kodväxling kan dock innehålla fler än en kodväxlingssekvens, men tabellen beaktar inte dessa fall. Nedan kommer jag att gå igenom varje låt och redogöra för om versrader med kodväxling innehåller fler än en kodväxlingssekvens.

Den första låten på albumet, *Rider*, innehåller 24 versrader med kodväxling och i två av dem finns det fler än en kodväxlingssekvens. Den andra låten, *ManyMen*, innehåller 22 versrader med kodväxling och i åtta av dem förekommer det fler än en kodväxlingssekvens. Den tredje låten, *Alkaline*, innehåller 17 versrader med kodväxling och i sju av dem återfinns det fler än en kodväxlingssekvens.

Den fjärde låten, *Skakar*, innehåller 23 versrader med kodväxling och i en av dem finns det fler än en kodväxlingssekvens. Den femte låten, *Ey Maria*, innehåller 23 versrader med kodväxling och i fem av dem förekommer det fler än en kodväxlingssekvens. Den sjätte låten, *M5 (ft. 23)*, innehåller 30 versrader med kodväxling och i 11 av dem återfinns det fler än en kodväxlingssekvens.

Den sjunde låten, *Faller*, innehåller bara två versrader med kodväxling och i den andra av dem finns det fler än en kodväxlingssekvens. Den åttonde låten, *CCTV*, innehåller 21 versrader med kodväxling och i 10 av dem förekommer det fler än en kodväxlingssekvens. Den nionde låten, *Bando*, innehåller 26 versrader med kodväxling och i åtta av dem återfinns det fler än en kodväxlingssekvens.

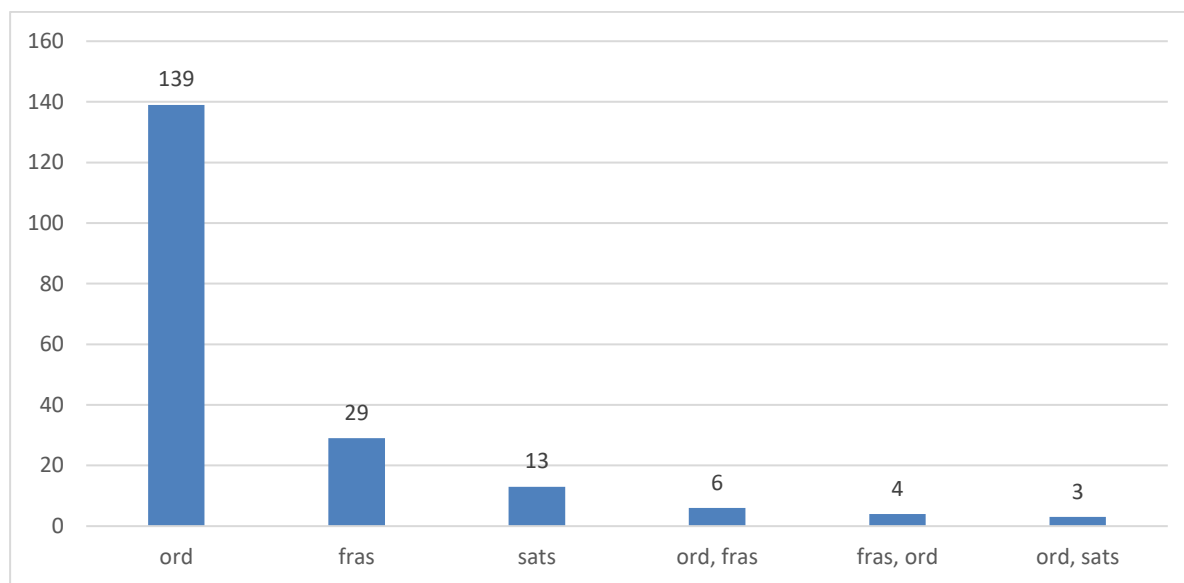
Den tionde låten, *Samma*, innehåller bara tre versrader med kodväxling och i alla av dem finns det bara en kodväxlingssekvens. Den sista låten på albumet, *Tankar*, innehåller bara fyra versrader med kodväxling och i en av dem förekommer det fler än en kodväxlingssekvens.

Sammanfattningsvis kan man konstatera att kodväxling förekommer relativt rikligt i lyriken. Det som emellertid är intressant med kodväxlingens förekomst är de tre låtar som innehåller mindre kodväxling: i dessa tre låtar finns det totalt bara 11 kodväxlingssekvenser. Skillnaden mellan dessa tre låtar och de åtta övriga låtarna är anmärkningsvärd. Jag återkommer till detta i delkapitlet 3.5 där jag analyserar eventuella tematiska skillnader mellan låtarna. I det följande delkapitlet kommer jag däremot att fortsätta med den språkliga analysen.

3.2 Typ av språklig sekvens, språktillhörighet och frekventa uttryck

I detta delkapitel presenterar jag min analys av kodväxlingssekvensernas språkliga typer och språktillhörighet samt ger en lista över de fem mest frekventa främmande uttryck i materialet.

Figur 2. Typ av språklig sekvens med kodväxling, antal fall

Figur 2 visar att kodväxlingen i materialet huvudsakligen består av enstaka ord. I 139 fall är det bara enstaka ord – till exempel *baby* eller *habibi* – som har kodväxlats. Det är dock viktigt att notera att siffran dock faktiskt är större eftersom en versrad med kodväxling kan innehålla fler än en kodväxlingssekvens (se 3.1). Även olika fraser – som *many men* och *my killy* – förekommer i lyriken.

Figuren visar att det även förekommer fullständiga satser som i sin helhet innebär kodväxling. Dessa förekommer på två olika sätt: antingen så att versraden innehåller två olika språk eller så att hela versraden är på ett främmande språk. Nedan finns det ett exempel på båda alternativen (kodväxlingssekvenserna är kursiverade i samtliga exempel):

(1) Tömmer sjutton från en Glock, *I'm a street out survivor*

(2) *So, baby, I'm a rider*

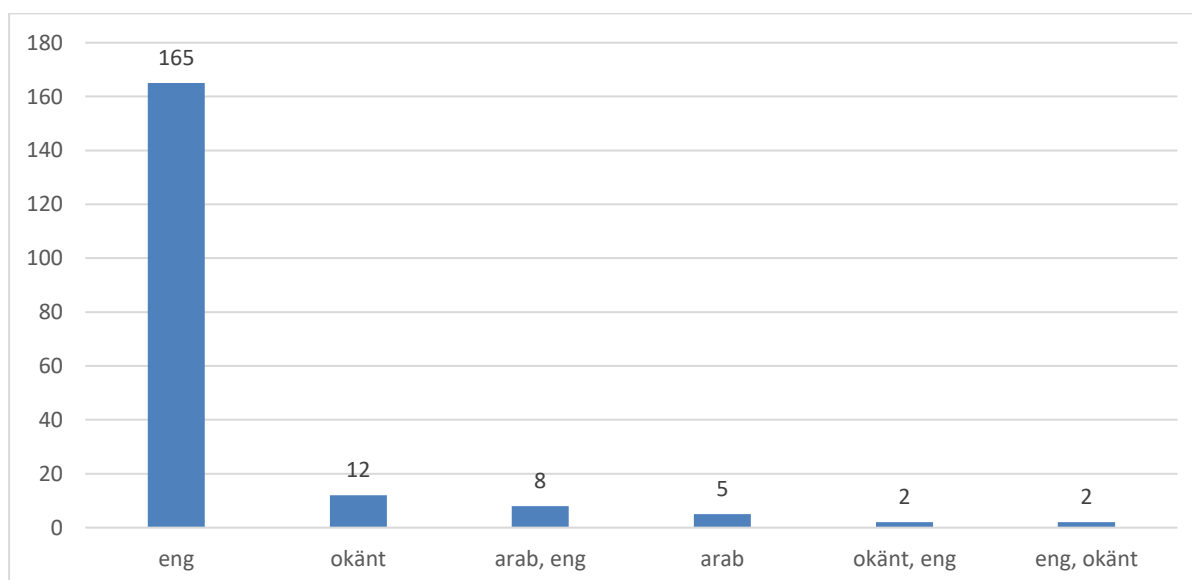
I det senare exemplet är det egentligen inte fråga om kodväxling på meningsnivån eftersom det inte sker någon växling inom meningen (mer om detta i delkapitlet 3.3).

Figuren visar även olika kombinationer: *fras, ord*; *ord, fras* samt *ord, sats*. I dessa fall påträffas flera olika språkliga typer på en och samma versrad med kodväxling. Det kan antingen vara så att uttrycken är placerade efter varandra eller så att den andra kommer först senare på versraden. Nedan ges ett exempel på båda alternativen:

(3) *Full gas* [fras], *baby* [ord], kolla ba på mätaren

(4) *Lakk* [ord], min broder, vi är *ride or die* [fras]

Figur 3. Språktillhörighet av kodväxlingssekvenser, antal fall

Figur 3 visar kodväxlingssekvensernas språktillhörighet. Engelskan är det dominerade språket när det gäller kodväxling. Det förekommer dock även två arabiska uttryck: *habibi* (även i formerna *habiba* och *habibti*) och *audhubillah*. Uttrycket *habibi* har betydelsen 'min älskling' (Dictionary.com 2018) och uttrycket *audhubillah* har betydelsen 'jag söker skydd hos gud'

(Miskah Academy 2025). Det förekommer även två ord vars ursprung jag inte har kunnat bekräfta: *lakk* och *sho* (i figuren markerat som *okänt*). Ordet *lakk* är ett av de mest frekventa uttryck som förekommer i materialet.

Tabell 2. De fem mest frekventa främmande uttrycken i kodväxlingssekvenser

Uttryck	Självständigt	Med någon annan kodväxlingssekvens	Totalt
Baby	25	25	50
Lakk	11	4	15
Fucking	14		14
Habib- (inkl. -i, -a, -ti)	6	4	10
Glizzy	2	6	8

Tabell 2 visar att det engelska ordet *baby* är det mest frekventa främmande uttrycket som förekommer i materialet. Ordet *baby* upptas i SAOL och SO men där är ordet en synonym till ordet *bebis* (Svensk ordbok 2021). Enligt *Cambridge Dictionary* (u.å.) är det också ett vardagligt ord man kan använda när man tilltalar sin älskade. I materialet har ordet *baby* troligen just den betydelsen.

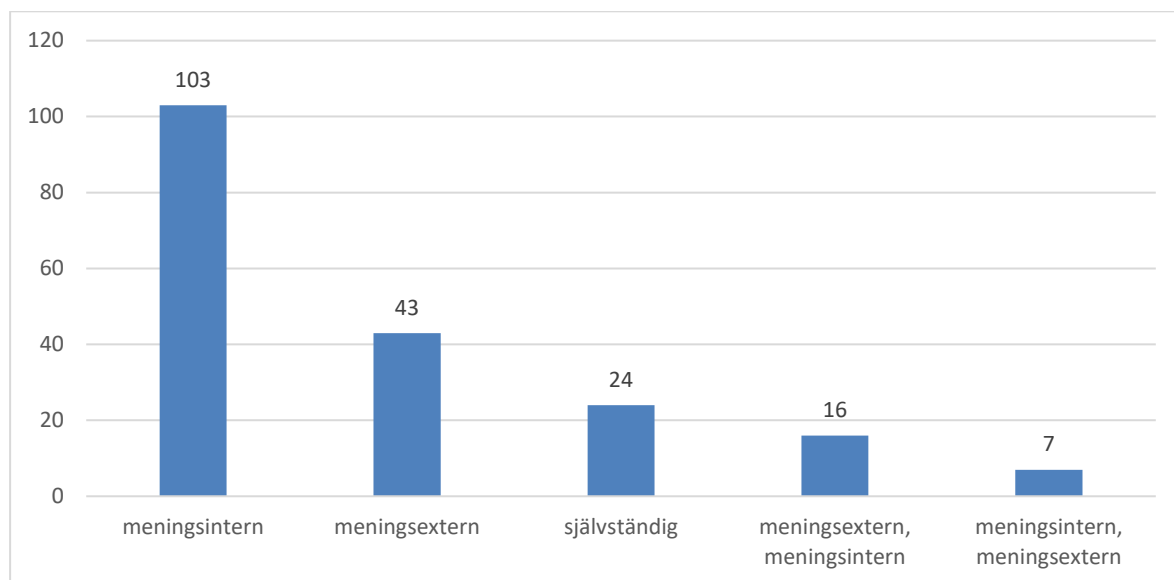
Nästa ord på listan är ordet *lakk* vars betydelse (eller ursprung) jag inte har kunnat bekräfta. Enligt *Urban Dictionary* (2021) har ordet betydelsen 'du' och enligt *Slangopedia* (2012) är betydelsen 'alltså'. Även om den exakta betydelsen inte kan bekräftas, är det troligen fråga om något slags utfyllnadsord. Det tredje ordet, *fucking*, är en grov sexuellt laddad svordom på ungefär samma stilnivå som 'satan(s)'. Det fjärde ordet, *habibi*, har betydelsen 'min älskling'. Det sista ordet på listan, *glizzy*, är ett engelskt slangord som kan ha två olika betydelser: 'en varmkorv' eller 'en pistol' (Merriam-Webster u.å.). Baserat på hur ordet används i materialet (ett exempel från materialet: *har en glizzy under kudden*) konstaterar jag att ordet har betydelsen 'en pistol'.

Tabellen visar att vissa främmande uttryck är frekventa i materialet. Resultaten stämmer även delvis överens med Nilssons (2011) resultat: i hennes studie är bland annat uttrycken *baby* och *fucking* frekventa. Av det kan man konstatera att dessa uttryck troligen förekommer frekvent i hela genren. Även Oknemarks (2021) resultat stöder detta: i hans studie är *fucking* det vanligaste adjektivet. Nilssons och Oknemarks studier analyserar dock bara engelska uttryck medan min studie innehåller även andra främmande språk.

3.3 Syntaktisk funktion

I detta delkapitel redogör jag för vilken syntaktisk funktion de kodväxlade sekvenserna har i lyriken, dvs. hur de är placerade i de svenska meningarna.

Figur 4. Syntaktisk funktion av kodväxlingssekvenser, antal fall

Figur 4 visar att majoriteten av kodväxlingen sker så att den kodväxlade sekvensen står inom den svenska meningen och då är det fråga om *meningsintern* kodväxling (Norrby & Håkansson 2010:227). Nedan finns det två exempel på sådana fall:

- (5) Blåser rök, det min *fucking* terapi
- (6) Femton hade *gunnen* under bältet

Meningsextern betyder att kodväxlingssekvensen står utanför den svenska meningen, alltså som självständig del före eller efter den egentliga meningen (Norrby & Håkansson 2010:227).

Nedan finns det två exempel på sådana fall:

- (7) *Baby* , om vi stannar då vi kommer sitta år
- (8) Leder skytteligan, klart vi prickar, *baby*

Självständig betyder att meningen (versraden) innehåller bara främmande språk. Då är det inte fråga om kodväxling på meningsnivån. När vi dock analyserar albumet i sin helhet är det fråga om kodväxling även i dessa fall. Nedan finns det två exempel på sådana fall:

- (9) *We pray to the lord*

(10) *Riders on the storm*

Figuren visar att det även finns versrader som innehåller både *meningsintern* och *meningsextern* kodväxling. Då är det fråga om sådana fall där en versrad innehåller fler än en kodväxlingssekvens och att de har olika syntaktiska funktioner. Nedan finns det två exempel på sådana fall:

(11) *Bitch* [meningsextern], det här är *big names, keys*, slänger *cocaine* [alla tre är meningsinterna]

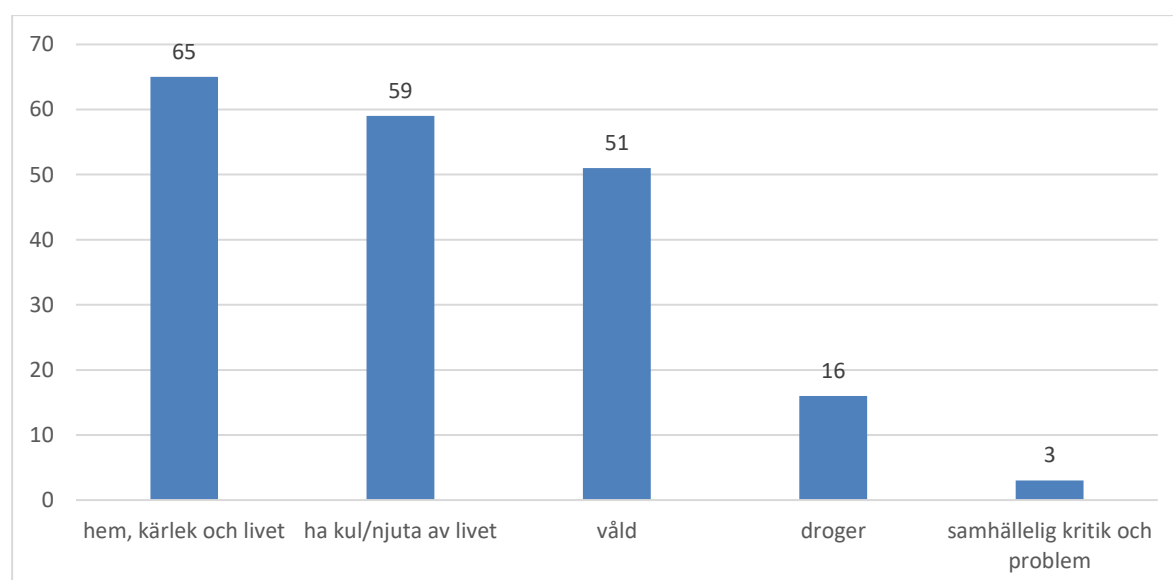
(12) Har en *glizzy* [meningsintern] och en *Zasta, baby* [meningsextern]

Nu har jag gått igenom de språkrelaterade forskningsfrågorna och i nästa delkapitel övergår jag till den innehållsliga analysen.

3.4 Kodväxlingssekvensernas temaområden

I detta delkapitel presenterar jag min analys om kodväxlingssekvensernas temaområden. Jag har inte bara analyserat vilket temaområde en enskild kodväxlingssekvens – dvs. ord eller uttryck – representerar utan även helheten, dvs. hela versraden, är med i analysen. Utifrån en enskild kodväxlingssekvens kan det nämligen vara svårt att definiera temaområdet och därför har jag gjort analysen så att den bygger på helhetsbilden.

Figur 5. Kodväxlingssekvensernas temaområden, antal fall

Figur 5 visar vilka temaområden versrader med kodväxling representerar. Tre teman dominerar i materialet. De två första – *hem, kärlek och livet* samt *ha kul/njuta av livet* – är hämtade

från Westinens temauppdelning och det sista, *våld*, är ett vanligt tema i gangsterrappen. Även *droger* är ett tema som förekommer flera gånger i materialet. De två sistnämnda har jag själv lagt till med basis på forskningen om gangsterrappen (se t.ex. Kubrin 2005; Sanders 2019; Söderman 2025).

Temat *hem, kärlek och livet* innehåller även specifika kategorier och ämnen – till exempel *döden* ("death"), *familj* ("family") och *vänskap* ("friendship") (Westinen 2014:59). Under detta tema har jag placerat alla de fall som anknyter till detta tema eller dess kategorier eller ämnen. Nedan finns det några exempel på detta tema:

- (13) Jag är kvar på samma plats, jag är alltid på min vakt för det känns som *fucking* döden står och väntar
- (14) *Lakk*, min broder, vi är *ride or die*
- (15) Hon har aldrig varit älskad, hon vill ändå känna *love*

Även temat *ha kul/njuta av livet* innehåller specifika kategorier och ämnen – till exempel *pengar* ("money"), *bilar* ("cars") och *kläder* ("clothes") (Westinen 2014:59). Under detta tema har jag placerat alla de fall som anknyter till detta tema eller dess kategorier eller ämnen. Nedan finns det några exempel på detta tema:

- (16) Gjorde *milli*, skicka sank, inkassera
- (17) Jag kör Lamborghini, har en målvakt på varje *fucking* bil
- (18) Du står med *G-stars*, Rollen ['Rolex-klocka'], *baby*, kolla på min hand

Under temat *våld* har jag placerat alla de fall som specifikt anknyter till just våld. Nedan finns det några exempel på sådana:

- (19) Om vi kommer, gör en *pull up* då vi tar ditt liv
- (20) Jag har en vän som *fucking* klipper [slang; 'mördar'] för ett nöje, han är trasig
- (21) Plockar *oppsen* [eng. slang, försvenskad stavning; 'fienden'] som det sopor, *lakk*, vi städade

Under temat *droger* har jag placerat alla de fall som anknyter till droger – antingen till användningen eller försäljningen. Droger är också ett ämne inom temat *ha kul/njuta av livet* men i analysen är dessa fall dock under sitt eget tema. Nedan finns det några exempel på sådana fall där droger är temat:

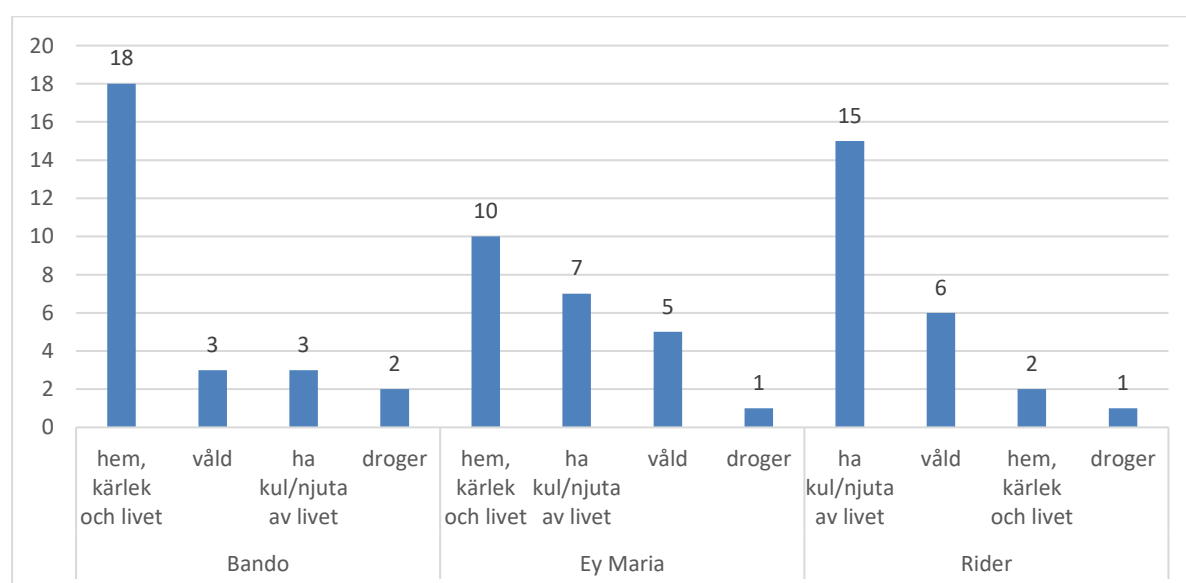
- (22) För vi sitter blåser *ganja* [eng. slang; ‘cannabis’]
 (23) Blåser rök, det min *fucking* terapi
 (24) Skickar *bags* [eng. slang; ’påsar som innehåller droger’], jag får betalt

Figuren och exemplen visar att versrader med kodväxling representerar flera olika teman och att albumet inte är enbart gangsterrap. *Våld* och *droger* är sådana teman som är vanliga i gangsterrappen (se 2.2) – och de förekommer totalt 67 gånger i versrader med kodväxling. De teman som anknyter mer till hela genren – dvs. *hem, kärlek och livet* och *ha/kul njuta av livet* – förekommer däremot totalt 127 gånger i versrader med kodväxling (inkl. temat *samhällelig kritik och problem* som förekommer tre gånger). De mer allmänna temana är alltså dominerande i materialet – åtminstone när det gäller kodväxling. I det sista delkapitlet kommer jag att presentera min analys om tematisk jämförelse mellan vissa låtar.

3.5 Tematiska skillnader mellan låtarna

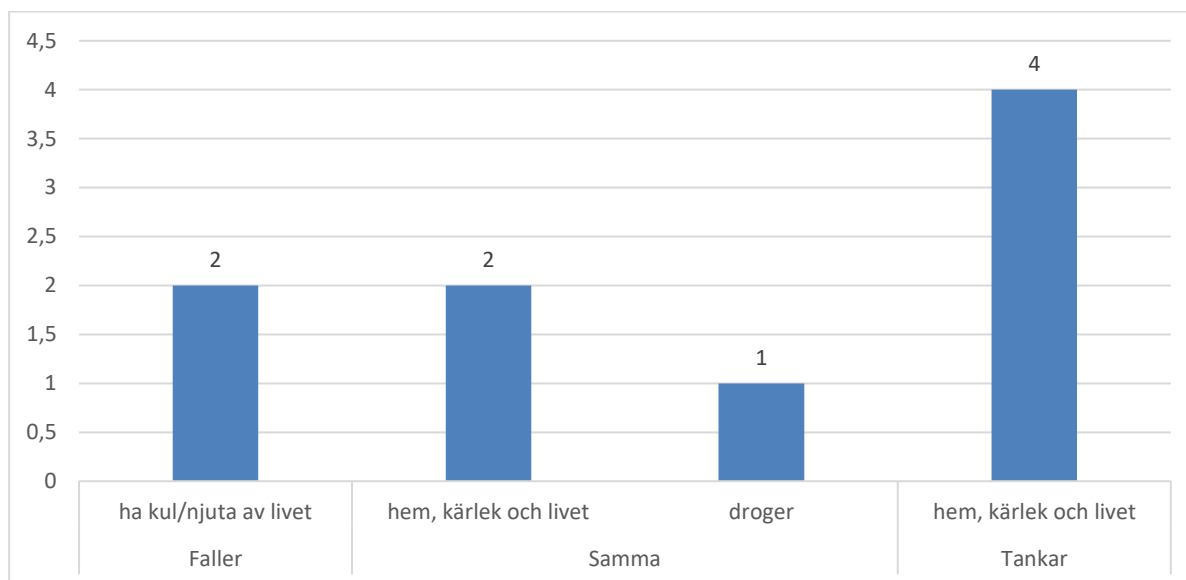
I detta delkapitel presenterar jag min analys som bygger på en tematisk jämförelse som jag har gjort mellan de tre låtar som procentuellt sett innehåller mest kodväxling – dvs. *Rider*, *Ey Maria* och *Bando* – och de tre låtar som (procentuellt) innehåller minst kodväxling, dvs. *Faller*, *Samma* och *Tankar*. Analysen fokuserar på kodväxlingssekvensernas temaområden, men i slutet av delkapitlet ges det även en översikt av tematiken över huvud taget.

Figur 6. Kodväxlingssekvensernas temaområden i de tre låtar som innehåller mest kodväxling, antal fall

Figur 6 visar att de mer allmänna teman – dvs. *hem, kärlek och livet* och *ha kul/njuta av livet* – är dominerande i de låtar som innehåller mest kodväxling. Figuren visar dock att även teman *våld* och *droger* – som är vanliga i gangsterrappen – förekommer i dessa låtar.

Figur 7. Kodväxlingssekvensernas temaområden i de tre låtar som innehåller minst kodväxling, antal fall

Figur 7 visar att de mer allmänna temana är dominerande även i de låtar som innehåller minst kodväxling. I låten *Tankar* representerar varje versrad med kodväxling temaområdet *hem, kärlek och livet*. I låten *Faller* är det däremot temaområdet *ha kul/njuta av livet*. Bara i låten *Samma* finns det en versrad med kodväxling som har temat *droger*: *Blåser rök, det min fucking terapi*. Exemplet kunde dock även tolkas så att temat är *hem, kärlek och livet*. Temat *våld* förekommer inte alls i versrader med kodväxling.

Det dominerande temat i versrader med kodväxling (i samtliga sex låtar) är alltså antingen *hem, kärlek och livet* eller *ha kul/njuta av livet*. I de tre låtar som innehåller mest kodväxling förekommer dessutom temana *våld* och *droger*. Den tematiska skillnaden mellan låtarna – på kodväxlingsnivån – är alltså den att gangsterrappens centrala teman nästan enbart förekommer i de låtar som innehåller mest kodväxling.

Målet med denna studie är inte att ge någon helhetsbild av tematiken utanför kodväxlingssekvenserna, men jag ger ändå en kort översikt av tematiken i de sex låtar som har analyserats i detta delkapitel. I låtarna *Rider*, *Ey Maria* och *Bando* – dvs. i de som innehåller mest kodväxling – är huvudtemat på helhetsnivån antingen *ha kul/njuta av livet* eller *hem, kärlek och livet*.

Dessa låtar innehåller dock även gangsterrappens teman – som *våld* och *droger*. I låtarna *Faller*, *Samma* och *Tankar* – dvs. i de som innehåller minst kodväxling – är huvudtemat *hem, kärlek och livet*. Sammanfattningsvis kan man konstatera att den tematiska skillnaden mellan låtarna – på helhetsnivån – är densamma som på kodväxlingsnivån. Gangsterrappens teman, speciellt *våld*, förekommer nästan enbart i de låtar som innehåller mest kodväxling.

4 Sammanfattning och diskussion

Syftet med denna kandidatavhandling var att analysera kodväxling i C.Gambinos rap-lyrik – både språkligt och innehållsligt. Materialet omfattade albumet *Sin City* (2022) som består av totalt 11 låtar. Både kvantitativa och kvalitativa metoder användes i denna avhandling och angreppssättet var både deduktivt och induktivt.

I den språkliga analysen – dvs. i de tre första forskningsfrågorna – var angreppssättet främst induktivt. Den första forskningsfrågan hade med kodväxlingens förekomst att göra. Resultaten visade att kodväxlingen förekom rikligt i materialet – varje enskild låt innehöll kodväxling men dess utsträckning dock varierade. I den andra forskningsfrågan var det fråga om språkliga typer, språktillhörighet samt frekventa uttryck. Resultaten visade att kodväxlingen huvudsakligen bestod av enstaka ord som oftast var engelska ord. Det engelska ordet *baby* var det mest frekventa uttrycket i materialet men det förekom även andra uttryck – som ordet *lakk* av ovisst ursprung och arabiskas *habibi*. Den tredje forskningsfrågan handlade om kodväxlingens syntaktiska funktion och angreppssättet var snarare deduktivt – analysen baserade sig på en modell av kodväxlingens struktur (Norrby & Håkansson 2010:227). Resultaten visade att *meningsintern* kodväxling var dominerande i materialet men det förekom även *meningsextern* kodväxling och sådana fall där hela meningen (versraden) var på ett främmande språk.

I den innehållsliga analysen – dvs. i de två sista forskningsfrågorna – var angreppssättet deduktivt. Den baserade sig på en temauppdelning av rapmusik (Westinen 2014:59) samt på forskning om gangsterrappen och dess teman (se t.ex. Kubrin 2005 eller Söderman 2025). Den fjärde forskningsfrågan hade med kodväxlingssekvensernas temaområden att göra och resultaten visade att de mer allmänna temana – *ha kul/njuta av livet* och *hem, kärlek och livet* – var dominerande i materialet men även vissa gangsterrappens centrala teman – *våld* och *droger* – förekom i materialet. Den sista forskningsfrågan handlade om eventuella tematiska skillnader mellan låtarna. Resultaten visade att det fanns tematiska skillnader mellan låtarna: de teman som är vanliga i gangsterrappen – speciellt *våld* – förekom nästan enbart i de låtar som innehöll mest kodväxling.

Både de språkliga och de innehållsliga analysresultaten visar på flera anmärkningsvärda aspekter. På en allmän nivå visar kodväxlingens rikliga förekomst det som nuförtiden är verklighet: världen är flerspråkig och särskilt engelskan har en stor roll i alla sammanhang – till exempel i rapmusik. Resultaten är intressanta även på en mer konkret nivå, dvs. i den svenska

rapmusikens kontext. Vissa engelska uttryck – till exempel *baby* och *fucking* – verkar vara frekventa i hela genren (se även Nilsson 2011 och Oknemark 2020) och som denna studie har visat, förekommer även andra främmande språk.

Även resultaten av den innehållsliga – dvs. tematiska – analysen ger värdefulla insikter. Även om C.Gambino främst ses som gangsterrappare, är hans musik inte enbart gangsterrap. De mer allmänna temana (se Westinen 2014:59) dominerade nämligen i materialet – åtminstone när det gällde kodväxling och ett urval låtar i sin helhet. Detta överensstämmer med det som Kubrin (2005:367) konstaterade: album är ofta blandningar av olika genrer.

Även om albumet var en blandning av olika genrer, hade gangsterrappens grundteman dock en anmärkningsvärd funktion på albumet – och kodväxling kan ses som ett sätt att uttrycka de saker som handlar om det kriminella livet. Speciellt ett av gangsterrappens vanliga teman, *våld*, hade en stor roll på albumet. Detta överensstämmer med tidigare forskning som definierar *våld* som ett av de centralaste temana i gangsterrappen (se t.ex. Kubrin 2005; Saveska 2023; Söderman 2025).

Kodväxling i den svenska gangsterrappen väcker många fler forskningsfrågor än de som diskuterats i denna avhandling. Språkligt ska det vara intressant att ta ett mer grammatiskt angreppssätt och utreda vilka ordklasser de kodväxlade sekvenserna oftast representerar eller hur de är inkorporerade i det svenska språket – till exempel vilket genus substantiv i sekvenserna får och hur sekvenserna används tillsammans med svenska artiklar och pronomen. Innehållsligt skulle det vara intressant att fortsätta med temat *våld* – till exempel hur *våld* uttrycks och vilken roll kodväxling har i den processen. Studien väckte dock även intresset för frågor som inte särskilt handlar om kodväxling. Det skulle till exempel vara intressant att undersöka vilken roll slang har eller hur olika produktnamn – särskilt vapenmärken – används i gangsterrap.

Källförteckning

Material

- C.Gambino (2022). *Alkaline*. <https://genius.com/Cgambino-alkaline-lyrics>
- C.Gambino (2022). *Bando*. <https://genius.com/Cgambino-bando-lyrics>
- C.Gambino (2022). *CCTV*. <https://genius.com/Cgambino-cctv-lyrics>
- C.Gambino (2022). *Ey Maria*. <https://genius.com/Cgambino-ey-maria-lyrics>
- C.Gambino (2022). *Faller*. <https://genius.com/Cgambino-faller-lyrics>
- C.Gambino (2022). *ManyMen*. <https://genius.com/Cgambino-manymen-lyrics>
- C.Gambino (2022). *Rider*. <https://genius.com/Cgambino-rider-lyrics>
- C.Gambino (2022). *Samma*. <https://genius.com/Cgambino-s-a-m-m-a-lyrics>
- C.Gambino (2022). *Skakar*. <https://genius.com/Cgambino-skakar-lyrics>
- C.Gambino (2022). *Tankar*. <https://genius.com/Cgambino-tankar-lyrics>
- C.Gambino & 23 (2022). *M5*. <https://genius.com/Cgambino-m5-lyrics>

Referenser

- Abrahamsson, Anders (2022). *Här är polisens ordlistor för att förstå vad gängmedlemmar uttrycker*. Göteborgs-Posten den 6 mars 2022. <https://www.gp.se/nyheter/sverige/har-ar-polisens-ordlistor-for-att-forsta-vad-gangmedlemmar-uttrycker.22b4e05f-2dc4-4df4-8c36-b78f04ce915c> (hämtad 2.2.2026)
- Allmusic (u.å.). *C. Gambino*. <https://www.allmusic.com/artist/cgambino-mn0004017182#discography> (hämtad 26.11.2025)
- Britannica (2025). *[R]ap*. <https://www.britannica.com/art/rap> (hämtad 26.11.2025)
- Cambridge Dictionary (u.å.). *[B]aby*. <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/baby>
- Cedergren, Therése & Oscarsson, Tea (2023). *Åklagarens besked – Einár-mordet nu kallt fall: "Kommer inte vidare"*. TV4 Nyheter den 14 juni 2023. <https://www.tv4.se/artikel/13kjyriZ6v3d8z5vIYk7g3/aklagarens-besked-einar-mordet-nu-kallt-fall-kommer-inte-vidare> (hämtad 27.11.2025)
- Dictionary.com (2018). *[H]abibi*. <https://www.dictionary.com/culture/slang/habibi>
- Grammis (u.å.). *Årets hiphop 2024*. <https://grammis.se/nominerade/arets-hiphop-2024/> (hämtad 26.11.2025)

- Kubrin, Charis E. (2005). Gangstas, Thugs, and Hustlas: Identity and the Code of the Street in Rap Music. *Social problems*, 52 (3), s. 360-378.
<https://doi.org/10.1525/sp.2005.52.3.360>
- Lee, Hwan (2025). The History and Evolution of Hip-Hop Music: From Cultural Root to Global Dominance. *Communications in Humanities Research*, 83, s. 108-113.
<https://doi.org/10.54254/2753-7064/2025.ND26535>
- Lilja, Eva (2006). *Svensk metrik*. Stockholm: Svenska akademien : Norstedts akademiska förlag [distributör]
- Lilja, Eva (2008). *Svensk verslära*. Stockholm: Svenska akademien
- Merriam-Webster (u.å). [G]lizzy. <https://www.merriam-webster.com/slang/glizzy> (hämtad 15.1.2026)
- Mickwitz, Åsa (2010). *Anpassning i språkkontakt : Morfologisk och ortografisk anpassning av engelska lånord i svenskan*. Helsingfors universitet (doktorsavhandling).
<https://helda.helsinki.fi/items/82b20611-6c1a-4a97-8669-80b503853b4f>
- Miskah Academy (2025). *Audhubillah Meaning – Complete Guide*.
<https://mishkahacademy.com/audhubillah-meaning/>
- Nguyen, Thuy (2015). *Code Switching: A Sociolinguistic Perspective*. Anchor Academic Publishing.
- Nilsson, Anna (2011). *Låter svensk musik bättre på engelska? En analys av kodväxling i svenska raptexter*. Uppsala universitet (studentuppsats).
<https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-150632>
- Norrby, Catrin & Håkansson, Gisela (2010). *Introduktion till sociolingvistik*. Stockholm: Norstedts
- Oknemark, Per A. (2020). *Det är klart att dom tänker på the (code) switch...: En studie i hur engelskan tar form i populär svenskrap*. Södertorns högskola (studentuppsats).
<https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:sh:diva-43735>
- Rosengart, Rebecka (2025). *C. Gambino sköts till döds – domen har fallit*. Aftonbladet den 16 juli 2025. <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/mPmw11/c-gambino-skots-till-dods-nu-faller-domen> (hämtad 26.11.2025)
- Sanders, Bill (2019). *Gangsta rap. I: A Dictionary of Gangs*. Oxford University Press.
<https://www.oxfordreference.com/display/10.1093/acref/9780191845611.001.0001/acref-9780191845611-e-109>

- Saveska, Teodora (2023). *The everyday life of gangster rap - An analysis of how artists describe their reality through music*. Lunds universitet (magisteravhandling).
<http://lup.lub.lu.se/student-papers/record/9131871>
- Slangopedia (2012). [L]akk. <https://www.slangopedia.se/ordlista/?ord=lakk>
- Spotify (u.å.). C.Gambino. <https://open.spotify.com/artist/6eWjyO1r0QlvsIuIIcgGxI> (hämtad 26.11.2025)
- Svensk ordbok (2021). [B]aby. <https://svenska.se/tre/?sok=baby&pz=2>
- Svensk ordbok (2021). [C]ash. <https://svenska.se/tre/?sok=cash&pz=1>
- Söderman, Alexandra (2025). Gangsterrappen som kulturellt avantgarde? : Med Pierre Bourdieu i det svenska hiphop-fältet. *Kulturella Perspektiv – Svensk Etnologisk Tidskrift*, 34, s. 1-10. <https://doi.org/10.54807/kp.v34.403>
- Söderman, Alexandra & Söderman, Johan (2024). Massmediala berättelser om den svenska gangsterrappen 2019-2023. *Sociologisk forskning*, 61 (3-4), s. 321-340.
<https://doi.org/10.37062/sf.61.25926>
- Tidal (u.å). *Sin City*. <https://tidal.com/album/316869123/credits> (hämtad 9.2.2026)
- Urban Dictionary (2021). Lakk. <https://www.urbandictionary.com/define.php?term=Lakk>
- Weckström, Anna (2018). *Kodväxling hos ett barn som lär sig finska och svenska simultant : en fallstudie från tidsperioden 1;9–2;1*. Helsingfors universitet (pro gradu-avhandling). <http://hdl.handle.net/10138/277515>
- Westinen, Elina (2014). *The discursive construction of authenticity: Resources, scales and polycentricity in Finnish hip hop culture*. Jyväskylä universitet (doktorsavhandling).
<https://urn.fi/URN:ISBN:978-951-39-5728-5>
- Åberg, Erica & Westinen, Elina (2025). “Prosecutors charge me, police watch after me”—The intertwining of authenticity, crime, and gang life in Finnish ‘gangsta rap’ music. *Crime, Media, Culture: An International Journal*, 0 (0), s. 1-20.
<https://doi.org/10.1177/17416590251344489>

